

Insändare: Låt inte barnen dricka obehandlad mjölk

(Hufvudstadsbladet 30.5.2013)

MJÖLK

Stadganden som försämrar vårt lands livsmedelssäkerhet är nu under beredning, på uppdrag av Jordbruksministeriets ledning. Den riskfyllda obehandlade mjölken (råmjölk) ska trängas in på marknaden, till folkhälsoexperternas förfäran (Social- och hälsovårdsministeriet 13.2).

Mer än två hundra olika sjukdomar kan hota oss genom maten. Under århundraden har mjölken fungerat som en central spridningsväg för många dödliga sjukdomar, bland annat tyfus och tuberkulos.

Enligt infektionsstatistiken hyser obehandlad mjölk nu för tiden både stafylokocker som producerar tarmgifter och farliga sjukdomsalstrare såsom salmonella, kampylo-, listeria-, och ehec-bakterier. På grund av sin för höga fetthalt kommer den obehandlade mjölken också att öka antalet dödsfall i hjärtsjukdomar.

"Ingen kontroll kan visa vilka bakterier som förekommer i den obehandlade mjölken. För att minimera riskerna är det oundgängligt att pastörisera mjölken", varnar veterinärprofessor Satu Pyörälä. "Vi kan inte ta risken att en gravid kvinna får missfall eller att ett barn blir matförgiftat", försäkrade också Valios teknologichef ännu för några år sedan.

Sannolikheten att få matförgiftning genom att inta en produkt av obehandlad mjölk är 150-faldig jämfört med en normal mjölkprodukt. Detta har bevisats i långvariga vetenskapliga studier. Riskerna gäller främst barn och ungdom.

I USA är matförgiftningar på grund av mjölk dubbelt så vanliga i delstater där försäljning av produkter tillredda av obehandlad mjölk är tillåten – även om dessa bara används i ringa mån, inte mera än en procent av totalförsäljning av mjölkprodukter.

Infektioner förorsakade av obehandlad mjölk är därtill mycket farligare eftersom sannolikheten att offret måste läggas in på sjukhus är 13-faldig jämfört med förgiftningar orsakade av andra mjölkprodukter. När pastöriseringen av mjölk infördes i England under det förra seklet reducerades mortaliteten i tarminfektioner till en hundraedel!

"Infernaliskt. Under min 31-åriga karriär har jag aldrig sett någonting liknande" förfasade sig kirurgen Ilkka Toivio som deltog i en konsertturné när 40 ungdomar från Helsingfors Juniorstråkar hösten 1990 låg i dropp en vecka på ett tysk sjukhus efter att hotellet serverat "levande mat" – en pudding lagad av obehandlad mjölk.

Råmjölken i Kurala, Åbo, kryllade av ehec-bakterier i fjol, och barn lades in på intensivavdelningar – till all lycka dog ingen. Bakterien i sådana epidemier härstammar ofta från avföring; ehec-bakterier kan trivas i nötdjurens tarmkanal utan att skada djuret.

Idealiseringen av råprodukter tog livet av över 50 och skadade 4 000 människor inom EU 2011. De hade intagit obehandlade "ekogroddar" som kontaminerats med en särdeles farlig ehec-bakteriestam (VTEC). Många av de överlevande fick en livsfarlig bloddiarré och kroniska njurskador.

De medicinska experterna är bekymrade över dessa bluffplaner. Det är inte acceptabelt att vår folkhälsa äventyras i strävan att fånga in några extra euro från konsumentens plånbok.

Obehandlad mjölk ger inga fördelar, bara hälsofaror – dess bruk måste begränsas och villkoren skärpas. Lösförsäljning borde förbjudas, och förpackningarna måste förses med distinkta varningsanteckningar för att skydda konsumenten. Obehandlad mjölk borde inte användas i storhushåll och inte heller serveras till grupper såsom gravida kvinnor, barn, sjuka eller åldringar.

*Jussi Tammisola,
Agroforst doktor, filosofie licentiat, docent, specialforskare emeritus
Helsingfors*

Referenser med länkar finns i det finska manuskriptet: <http://geenit.fi/Raakam140513v.pdf>

Läs också:

Professor: Låt inte barn dricka obehandlad mjölk <http://hbl.fi/nyheter/2012-11-28/professor-lat-inte-barn-dricka-obehandlad-mjolk>

Evira: Obehandlad mjölk testas oregelbundet <http://hbl.fi/nyheter/2012-07-19/evira-obehandlad-mjolk-testas-oregelbundet>

Obehandlad mjölk bakom ehec-epidemi i Åbo <http://vastranyland.fi/nyheter/2012-09-25/obehandlad-mjolk-bakom-ehec-epidemi-i-abo>

Ehec vid dagis i Helsingfors <http://hbl.fi/lokalt/2011-06-10/ehec-vid-dagis-i-helsingfors>

Gårdarna väntas få sälja mera obehandlad mjölk <http://bbl.fi/nyheter/2013-02-22/384286/gardarna-vantas-fa-salja-mera-obehandlad-mjolk>